

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1973
Karar No : 2008/3418

Davacı : Pınar Ecza Medikal Paz.İth. İhracat Ltd. Şti.
Halk Sok. No:30/9. Sıhhiye/ANKARA
Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili : Av. Dr. Nagehan Özseyhan, aynı adreste

İstemin Özeti : Lenta Teşhis Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti. (Lenta)'nin yetkili bayisi olan davacının, Lenta'nın ilgili pazardaki hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla yaptığı şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.06.2002 tarih ve 02-38/424-180 sayılı kararının ve bu kararın bildirimine ilişkin işlemin; Lenta ile bayilik ilişkisinin 01.01.2002 tarihi itibariyle sona erdiğinden, ilgili şirketle rakip haline geldikleri, Diasorin marka medikal teçhizat ve sarf malzemelerinin Türkiye sınırları içinde Lenta'nın tek satıcısı olduğu, dolayısıyla hâkim durumda bulunduğu, daha önce birlikte teklif verilen ihalelerde, Lenta'nın mal vermemesi nedeniyle zor durumda kaldıklarını ve bu sebeple bir yıl süreyle ihalelerden yasaklandıklarını, yine daha önce kazanılan ihalelerde hastanelere teknik hizmet vermemesi nedeniyle de, Lenta'nın hâkim durumunu kötüye kullandığı, bu şekilde davacının piyasa dışına itildiği öne sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacının şikâyet ettiği hususların bayilik sözleşmesinden kaynaklandığının anlaşılması nedeniyle, Rekabet Kurulu tarafından 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl olarak görülmeyerek şikâyetin reddinde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Şikâyete konu hususların 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına anlaşılması karşısında, davacı şikâyetinin reddinde hukuka aykırılık bulunmadığından, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin Düşüncesi :Dava, davacı Pınar Ecza Medikal Pazarlama İthalat İhracat. Ltd. Şti. (Pınar Ecza) tarafından, Lenta Teşhis Ürünleri Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (Lenta)'nın mal ve temin ettiği ürünlere teknik servis hizmeti vermeyerek şirketlerini piyasadan dışladığı ve bu durumun 4054 sayılı Kanunun 6. maddesinde belirlenen hakim durumun kötüye kullanılması hallerinden birisi olduğu yolundaki şikâyet başvurusu üzerine verilen önaraştırma ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına dair Rekabet Kurulunun 13.6.2002 tarih ve 02-38/424-180 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış ve Kanunun hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1973
Karar No : 2008/3418

anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamakla birlikte uygulamada sıkça rastlanılan kötüye kullanma halleri örnekleme suretiyle sayılmıştır. Bunlar;

"a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" olarak sıralanmıştır.

Hâkim durum, bir ya da birden fazla teşebbüsün pazarda güçlü bir konumda bulunmasını, yani teşebbüsün pazarda rekabeti önleme veya serbestçe davranabilme veya istediği stratejiyi pazara kabul ettirme gücüne sahip olmasını ifade eder.

Dava dosyasında mevcut belgelerin incelenmesinden; davacı şirketin, sağlayıcı firma Lenta ile yaptığı bayilik sözleşmesine istinaden medikal teçhizat ve sarf malzemeleri piyasasında faaliyet gösterdiği, Lenta'nın Diasorin marka medikal teçhizat ve sarf malzemelerinin Türkiye sınırları içinde tek satıcısı olduğu, Pınar Ecza ve FMS Medikal Sistemler Makina Turizm İnşaat İthalat İhracat A.Ş. (FMS) ile Sağlık Bakanlığı ve diğer hastanelerin açtığı ihaleleri birlikte takip edip katıldıkları, Pınar Ecza ve FMS'nin, Lenta ile birlikte her ihale için ayrı bir fiyat ve çalışma rejimi belirleyerek ihalelere teklif verdikleri, uzun süre birlikte çalışmakta olan taraflar arasındaki ticari ilişkilerin 2001 yılında Lenta'nın Pınar Ecza ile olan bayilik sözleşmesini tek yanlı olarak değiştirmesiyle bozulma sürecine girdiği, Lenta'nın sipariş verilmiş olmasına ve stoklarında bulunmasına rağmen, ihale ile üstlenilen kit ve sarf malzemelerinin teslimini geciktirdiği ya da bu ürünleri şikayet eden tarafa teslim etmekten imtina ettiği iddia edildiği, bu davranışlar sonucunda, Pınar Ecza'nın ihale taahhütlerini yerine getiremediği ve Devlet İhale Kanununun 84. maddesi uyarınca belirli bir süre ihalelere girmeme cezasına muhatap olmak üzere olduğunun öne sürüldüğü, ayrıca tarafların 31.12.2001 tarihi itibarıyla bayilik sözleşmesini yürürlükten kaldırdıkları ve aralarındaki anlaşmazlıklara ilişkin olarak bir mutabakat metni imzaladıkları, ancak mutabakattan sonra da anlaşmazlıklarının sürdüğü anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1973
Karar No : 2008/3418

Yukarıda yer alan bilgilerden, taraflar arasındaki ilişkilerin bayilik sözleşmesine dayandırıldığı, bu ilişkilerin bozulması nedeniyle Lenta'nın Pınar Ecza'ya karşı yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle anlaşmazlığın ortaya çıktığı, varılan mutabakat neticesinde aralarındaki bayilik ilişkisinin de sona erdiği görülmektedir.

Bu durumda, Lenta ile Pınar Ecza arasındaki sağlayıcı - bayi ilişkisi nedeniyle tarafların birbiriyle rekabet içinde olmadığı, dağıtımın farklı seviyelerinde faaliyette buldukları hususu göz önüne alındığında olayda 4054 sayılı Kanunun 6. maddesi kapsamında bir ihlalden söz edilemez.

Buna göre, Lenta'nın Pınar Ecza'ya mal ve sağladığı ürünlerin teknik hizmetlerini vermemesi gibi sebeplerle ortaya çıkan anlaşmazlığın, tarafların aralarında imzaladıkları bayilik sözleşmesi hükümlerince ilgili mahkemelerde çözülmesi gerektiği sonucuna varılarak tesis olunan önaraştırma ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına dair kararda hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Danıştay Onuncu Dairesi'nin davanın erken açılmış dava olduğu gerekçesiyle reddine ilişkin 07.10.2002 tarih ve E:2002/4182 K:2002/3506 sayılı kararının temyizden incelenmesi sonucu, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 11.11.2004 tarih ve E:2003/504, K:2004/1844 sayılı kararıyla bozulması ve aynı Kurul'un 07.07.2005 tarih ve E:2005/1489, K:2005/2252 sayılı kararıyla da karar düzeltme isteminin reddedilmesi nedeniyle, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, Lenta'nın yetkili bayisi olan davacının, Lenta'nın ilgili pazardaki hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla yaptığı şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.06.2002 tarih ve 02-38/424-180 sayılı kararının ve bu kararın bildirimine ilişkin Kurum işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirler alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır. Kuşkusuz, Kurul'un belirtilen görev ve yetkilerini kullanabilmesi, Kanun kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte bir başvurunun bulunmasına bağlıdır.

4054 sayılı Kanun'un 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1973
Karar No : 2008/3418

ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarının ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tesbit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına gireceği hükme bağlanmış; 3. maddesinde de hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış; Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, (a-e) bentlerinde kötüye kullanma halleri sayılmıştır.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgeler, sözü edilen mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirildiğinde; davacının, sağlayıcı firma Lenta ile yaptığı bayilik sözleşmesine istinaden medikal teçhizat ve sarf malzemeleri piyasasında faaliyet gösterdiği, davacının Rekabet Kurumu'na verdiği şikâyet dilekçesinde; Lenta'nın Diasorin marka medikal teçhizat ve sarf malzemelerinin Türkiye sınırları içinde tek satıcısı olduğunun, davacının ve FMS Medikal Sistemler Makina Tur. İnş. İth. İhr. A.Ş. (FMS) ile Sağlık Bakanlığı ve diğer hastanelerin açtığı ihaleleri birlikte takip ettikleri ve ihalelere birlikte katıldıklarının, bu şekilde, Pınar Ecza ve FMS, Lenta ile birlikte her ihale için ayrı bir fiyat ve çalışma rejimi belirleyerek ihalelere teklif verildiğinin, ihale alınırca, davacının, ihale hükümlerini yerine getirme, şikâyet edilenin ise, şikâyetçiye karşı ihaleye konu olan medikal teçhizat ve sarf malzemelerinin temini yükümlülüğünün bulunduğu, uzun süre birlikte çalışmakta olan tarafların ticari ilişkilerinin 2001 yılında Lenta'nın davacı şirket ile olan bayilik sözleşmesini hukuka aykırı bir şekilde tek yanlı olarak değiştirmesiyle bozulma sürecine girdiğinin, bu bağlamda, Lenta'nın sipariş verilmiş olmasına ve stoklarında bulunmasına rağmen, ihale ile üstlenilen kit ve sarf malzemelerinin teslimini geciktirdiğinin ya da bu ürünleri şikâyet eden tarafa teslim etmekte imtina ettiğinin belirtildiği, ayrıca şikâyet dilekçesinde; bu davranışlar sonucunda, davacının ihale taahhütlerini yerine getiremediğinden, Devlet İhale Kanunu'nun 84. maddesi uyarınca belirli bir süre ihalelere girmekten yasaklandığının, tarafların 31.12.2001 itibarıyla bayilik sözleşmesini yürürlükten kaldırdıklarının ve aralarındaki anlaşmazlıklara ilişkin olarak bir mutabakat metni imzaladıklarının, ancak mutabakattan sonra da anlaşmazlıkların sürdüğünün ifade edildiği, bu bilgilerden, taraflar arasındaki ilişkilerin bayilik sözleşmesine dayandırıldığı, bu ilişkilerin bozulması nedeniyle Lenta'nın davacıya karşı yükümlülüklerini yerine getirmediği ve bu nedenle anlaşmazlık ortaya çıktığı, varılan mutabakat neticesinde aralarındaki bayilik ilişkisinin de sona erdiği, Lenta ile davacı arasındaki sağlayıcı-bayi ilişkisi nedeniyle, tarafların birbiriyle rekabet içinde olmadığı, dağıtımın farklı seviyelerinde faaliyette bulduklarının görüldüğü, bu nedenle de 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlâlden söz etmenin mümkün olmadığı, dolayısıyla Lenta'nın davacıya mal ve sağladığı ürünlerin teknik

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1973
Karar No : 2008/3418

hizmetlerini vermemesi gibi nedenlerle ortaya çıkan anlaşmazlığın, tarafların aralarında imzaladıkları bayilik sözleşmesi hükümlerince ilgili mahkemelerde çözülmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, şikâyet konusu iddiaların 4054 sayılı Kanun'un kapsamında ihlâl oluşturabilecek nitelikte olmadığından, önaraştırma ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, dolayısıyla şikâyetin reddine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının diğer iddiaları da, dava konusu Kurul kararını sakatlar nitelikte görülmemiştir.

Dava konusu Rekabet Kurulu'nun önaraştırma ve soruşturma açılmasına gerek olmadığına ilişkin kararından söz eden ve gerekçeli kararın ayrıca gönderileceğini belirten Kurum işlemine gelince; bu işlem idari davaya konu edilebilecek nitelikte, kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olmadığından incelenme olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın Rekabet Kurulu kararına ilişkin kısmının reddine, Kurum işlemine ilişkin kısmının ise incelenmeksizin reddine, aşağıda dökümü yapılan 85,73-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 500,00-YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin istemi hâlinde davacıya iadesine 31.03.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	KARAKAYA	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 25,73-YTL
Posta Gideri : 60,00-YTL
TOPLAM : 85,73-YTL

